

Samohlásky - délka

- **všechny** mohou být jak dlouhé tak krátké (i dvojhlásky!)
- s délkou se **ne**mění kvalita
- dlouhé jsou samohlásky v **přízvučných otevřených slabikách** – v písmu za nimi nestojí více než jedna souhláska nebo kombinace p/t/k/s + v/r/j
- dlouhé: **h**ún, **g**era, **h**eita, **J**ón, **A**kureyri, **Rey**kjavík, **E**sja, **t**visvar, **a**krar
- krátké: **h**ann, **v**íst, **s**ystir, **e**nska, **h**itta, **Á**sdís, **Í**sland, **T**ékkland

Samohlásky odpovídající české výslovnosti

- a, e, o
- ú = [u]
- á = [au] (fr**á**, **Á**sdís, s**á**)
- ó = [ó] (J**ó**n, sp**ó**i, l**ó**a)
- é = [je] (**é**g, T**é**kkland)
- æ = [ai] (l**æ**ra, br**æ**ður)
- ei = [ei] (he**it**a)

Samohlásky odlišné od češtiny

- **í/ý** je **vždy zavřené**, i když je krátké (víst, fínt)
- **i/y** je **vždy otevřené**, i když je dlouhé (vinur)
- **ö** – přední středová (jako e), ale **zaokrouhlená** (dönsku, sömuleiðis)
- **u** = [ü] – přední vysoká (jako i), ale **zaokrouhlená** (erum, dönsku, bræður, sumar)
- **au** = [öü] – jako ei, ale **zaokrouhlená**

Souhlásky – odlišnosti od češtiny

- **p/t/k** a **b/d/g** se liší pouze **přídechem** (pouze přízvučné):
 $p^h/t^h/k^h$ vs. $p/t/k$
- **h** je **neznělé**
- **s** – mezi českým **s** a **š**
- **þ** – dentální frikativa neznělá (~ angl. **think**)
- **ð** – dentální frikativa znělá (~ angl. **this**)
- **f** – ve znělé pozici jako **v** (mezi samohl. či znělými souhl.)
- **hv** = [kv] na začátku slov (**hvað**, **hvaðan**)

Souhlásky – výslovnost „g“

- **závěrová (plosíva)**

- velární [k] – na začátku slova, za jinou souhl. nebo v kombinaci -gl/gn- či -gg-
- palatální [k_j] před e, i/y, í/ý, æ (pův. přední souhl.) a v kombinaci gj-
- jako [kv] ve slově guð (včetně složenin a jmen Guðmundur apod.)

- **třená/úžinová (frikativa)**

- jako znělá frikativa [ɣ] ve znělé pozici
- jako neznělá frikativa [x] (~české „ch“) před neznělými t a s (tradičně) – (stejně jako -ks/kt- nebo -x-)
- obvykle se úplně vytrácí mezi á/ó/ú a a/u/koncem slova

- **jako [j] v kombinaci -gi/gj- po samohlásce**

Ztráta znělosti souhlásek

- zpětná (regresivní) asimilace znělosti jako v češtině: před neznělými souhláskami a na konci promluvy
- týká se navíc i hlásek r//m/n (mohou být neznělé!)
např. *ert*, *fínt*
- rozlišuje význam: **lambi** = [lampi] vs. **lampi** = [lampi]